

12.10.2017

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Kuulemistilaisuus 13.10.2017

VIITE: Työ- ja elinkeinoministeriön ja valtiovarainministeriön kuulemistilaisuus yritystukien uudistamisesta

NÄKEMYKSIÄ YRITYSTUKIEN UUDISTAMISESTA

Yleistä

Hallituksen määräämä parlamentaarinen työryhmä yritystukien uudistamiseksi on oleellinen ja sillä on tärkeä tavoite. Erilaisten yritystukien kokonaissumma ja taloutta ohjaava vaikutus ovat niin merkittäviä, että yritystukien määrää ja muotoa on tärkeää tarkastella ja tarvittaessa muuttaa. Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n (jatkossa PAM) mielestä työryhmän työn alkuvaiheen jäsentämisessä on keskeistä hahmottaa, mitkä kaikki ilmiöt voidaan tulkita yritystuiksi ja siten työryhmän toimenkuvaan kuuluviksi.

PAM haluaa sisällyttää silpputyön aiheuttamat sosiaaliturvamenot yritystukien tarkasteluun

Hallituksen keväällä 2017 valmistuneessa selvityksessä yritystukia on arvioitu olevan vuodessa noin viiden miljardin euron edestä.

Selvitys on ansiokas, mutta käsittelee yritystukien kokonaisuutta osin suppeasti. Selvitys keskittyy erityisesti teollisuussektorin saamiin innovaatio-, investointi- ja tuotantotukiin sekä erilaisiin verotukiin ja tuettuihin lainoihin.

PAMin kanta on, että yrityksen osa-aikaisille ja tuntisopimuksella työskenteleville työntekijöille maksettava sosiaaliturva voidaan nähdä eräänlaisena yritystuen muotona. Jos palkka on niin vaillinainen, että sitä on täydennettävä sosiaaliturvalla, on kyseessä tulonsiirto veronmaksajilta riittämätöntä palkkatuloa maksavan yritystoiminnan tukemiseen. On esimerkiksi perusteltua olettaa, että osa-aika- ja tuntitöihin ei löytyisi nykyisellä tavalla työntekijöitä, jos yhteiskunta ei maksaisi heille palkkatulojen lisäksi sosiaaliturvaa elinkustannusten kattamiseen.

Matalien palkkojen ja osa-aikatyön kustannuksia yhteiskunnalle voidaan arvioida Kelan maksamien tukien määränä. Vuoden 2015 aikana erilaisia soviteltuja päivärahoja sai noin 166 000 työssäkäyvää henkilöä. Heidän joukossaan oli soviteltua peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea sekä soviteltua ansiosidonnaista päivärahaa saaneita henkilöitä. Työssäkäyville maksettujen päivärahojen yhteissumma oli yli 430 miljoonaa euroa, josta valtion ja kuntien maksama osuus oli noin 222 miljoonaa euroa.

Päivärahojen lisäksi työssäkäyville on maksettu vuoden 2015 aikana asumistukia 133,7 miljoonaa euroa ja toimeentulotukea noin 40 miljoonaa euroa. Kun päivärahoihin lisätään nämä menot, voidaan karkeasti laskea, että riittämättömien palkkakulujen kompensoimiseen käytetty yhteiskunnan maksama summa on ollut vuonna 2015 *lähes 400 miljoonaa euroa*.

12.10.2017

Yritystukien tulisi olla vaikutuksellisia

PAMille on tärkeää, että yritystuet ovat vaikutuksellisia, eli parantavat Suomessa toimivien yritysten kilpailukykyä ja lisäävät työpaikkoja ja tuotantoa. Nykyisen tuotannon tukeminen ei riitä syyksi ja se vähentää toimialojen joustavuutta vaikeuttamalla uusien yritysten markkinoille tuloa. Tukien perusteltavuus myös paranee, jos tukien vaikutus on mitattavissa ja erotettavissa yleisen talouskehityksin ja muiden olosuhteiden vaikutuksesta työllisyyteen ja tuotantoon.

Innovaatio-, tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa tuettava

Trendinä on, että tuotekehitystä ja innovointia siirretään lähemmäs tuotantoa, mikä on Suomelle haaste. Tukia tulisi myöntää erityisesti innovaatio-, tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan, jotta tämä toiminta ei siirtyisi tuotannon mukana halvemmän työvoiman maihin.

Energiaveroleikkurin perusteita uudistettava

Energiavaltaisen teollisuuden energiaveroleikkuri tulisi ulottaa loogisuuden vuoksi energianintensiivisiin palvelualoihin. Esimerkiksi hiihtokeskus- ja kylpyläelinkeinojen energiaintensiivisyys on korkea ja verrattavissa joihinkin teollisuusaloihin.

Helsingissä 12.10.2017

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM ry
Ann Selin
puheenjohtaja

Lisätietoja:
Antti Koskela
ekonomisti
puh. 044 543 9838
antti.koskela@pam.fi